

Szinte végtelen

Charlie arra ébredt, hogy a nap melengeti a horpaszát. Résnyire nyitotta szemét, megnézte, merre jár, majd gyorsan visszahunyta, még a szürkehályogján keresztül is túl élesnek találta a fényt. Bár visszaaludni se volt könnyű, szomjúság és vizeleti inger gyötörte, pedig ő már húzott volna ebből a valóságból, de az anyagcsere nem eresztette. Kitapogatta a palackját, ivott, jólesett, segített a napnak melegíteni. Szeptemberben hűvösek az éjszakák. Azért még egy ideig lehet kint aludni, főleg ha van kutyád, csak decembertől muszáj bevonulni a szállókra, már ha életben akarsz maradni. Charlie fejben inkább nem akart, mint akart. Csukott szemmel Miskin buksijára tette a kezét, megvakargatta fültövét, mire a kutya sóhajtott egy mélyet. Oké, válaszolt neki gondolatban Charlie, nekem se sietős.

Bacilus először a porosfehér kutyát látta meg. Elindult feléje. Bármenynyire is óvatoskodott, rálépett egy petpalackra, mire az felnyüsztett, Miskin ugatni kezdett, Charlie morgott, de valahogy feltápászkodott majdnem ülőhelyzetig. Látóterébe úszott Bacilus újságjaival a hóna alatt, szevasz, haver, mondta, és visszahanyatlott rongyaira. Miskin elhallgatott, Bacilus meg próbált rájönni, hogy honnan ismeri ezt az arcot, ezt a csont és bőr testet jobb napokat látott fekete bársonykabátban, ezt a nyútt szépséget, aki itt ébredszik a kutyájával, miután a fesztivál véget ért.

Leült tőlük olyan másfél ölnyire, viharvert újságjait letette maga mellé, kabátja belső zsebéből kivett egy laposüveget, meghúzta, gondosan becsavarta a kupakját, és visszatette. Üldögélt, és nem gondolt semmire, mert minek. Charlie felült, nyújtózkodott, csuklóból és bokából körözött, majd sóhajtott egy miskinest.

Na, mi újság, Bacilus?

Amint meghallotta ezt az összetéveszthetetlen, reszelős altot, hirtelen minden világos lett, nem is érti, a rongyok és a ráncok hogyan tudták eny-

nyire elrejteti a földalatti művészetek istennőjét, istenférfiját, tökmindegy, a lényeg, hogy volt idő, mikor rajta múlt, hogy nem haltak halomra bele az unalomba a népek. Jóízűek lettek tőle a dolgok. Azt mondta egy interjúban, amit ő is átvett a *Hungarian Samizdat* számára, és le is fordította angolra, hogy ha már nincs egy vasa se, aranyból dolgozik. Járásában volt valami állati nyugalom, még túsarkúban is mintha farkat húzna maga után. Vékony volt mindig, de azért nem ennyire csontváz. Kezén a bőr, mint egy nem egészen pászentos kesztyű.

Nahát, Charlie, te itt?

Mindhárman ösztönösen csekkolták, mi az az itt. Charlie szerint hol a bánatban máshol, itt kapott ideiglenesen melót, szelektív gyűjtés a Paradise Now után. Miskin érezte, hogy Charlie mellett van egy szagorgián, minden rendben. Bacilus pedig, aki abban a reményben vonszolta magát ki ide, hogy majd elad pár darabot az általa írt és nyomtatott *Hungarian Samizdat* két-nyelvű lapból, de hát alig is volt mozgás, hová tűnhetett az a rengeteg ember, Bacilus tehát eljátszott a gondolattal, hogy Charlie-ra szól pár újságot.

Ott voltak egy lapos területen, a talajt használt, majd sorsukra hagyott tárgyak borították vastagon, a bádógok, plasztikok, alumíniumos csomagolóanyagok alatt szétaposott és kiszáradt fű, alatta a korábbi években otthagyt, észbontó lassúsággal felbomló tárgyaktól fragmentálódott föld, bogarak és csúszómászók zavarodtak meg és dobták fel talpukat, vagy másmilyen formában nem éltek, nem szaporodtak és nem sokasodtak többé. A felszínen ételt-italt árusító bódékat, közösségi sátrakat szereltek szét, és dobálták fel a cuccot egy teherkocsi platójára.

Charlie lassan felállt, és Bacilus vállára helyezte kezét.

Képzeld, mi lett volna, ha a nácik győznek.

Azzal ormótlan gumikesztyűt húzott, egy tekercsről letépett egy zöld nylonzsákot, és gyűjtögetni kezdte bele az üres üvegeket. Miskin ott bókászott a nyomában, néha talált ő is ezt-azt, amit bekaphatott. Bacilus agyában meg szinte felrobbant az előbb hallott mondat, melléje nyomult a második világháború óta eltelt történelem, gyárak, márkák, paktumok, Charlie-ék már jókora távolságra voltak, de Bacilus utánuk kiáltotta:

De hát a nácik győztek.

Charlie fölkapta a fejét, visszafordult, és valami égrekiáltó kedvességgel rámosolygott Bacilusra:

Per pillanat, Baciluskám, per pillanat!

És továbbment, lassan, a talajt bámulva, elképzelve egy-egy darab sorsát, hogyan keletkezett, hogyan értek hozzá, előbb a gépek, aztán az emberek, jókedvűek lettek-e tőle, vagy inkább melankolikusak. Az üvegeket kiko-
torta, és beletette a zsákba. Szinte egy versztányi területet kellett átfésülnie, persze nem egyedül, ott tallóztak a plasztikosok, a bádogosok, a papírosok, néha összegyűltek egy cigiszünetre együtt hallgatni vagy vicceket mesélni, például azt, hogy egy csávó annyira elázott, hogy négykézláb mászott haza, de nem találta saját ajtaját, hanem a szomszédjáén kaparászott, a szomszéd kijött csikos pizsamában, és elküldte, a csávó ment, kereste, hol lakik, kaparászott, de valahogy ugyanazon a szomszéd ajtón, a csikos pizsamás még jobban elküldte, és ez így fokozódott sokáig. A csávó végül felsóhajtott: hogy lehet, hogy mindenhol maga lakik, én meg sehol?

Szárazon röhögtek, aztán folytatták a gyűjtögetést, halomba hordták a zsákokat, jött a szemetesekocsi, nyilván valaki ezt is vezeti, gondolta Charlie, és felnézett a vezetőfülkére, egyenesen a sofőr szemébe. Abba, amit látott, egész Maslow piramisa beleremegett, de összeszedte magát.

Szevasz, Emma, jól áll neked ez a debella verda.

Emma mintha akart volna mondani valamit, de sehogyan se sikerült neki, végül egyetlen szót ejtett ki tisztán. Jézus. Oké, válaszolta Charlie, este tartunk itt a fiúkkal egy kis szoárét a tűz körül, gyere te is, jó? Emma bólintott, és csókot hintett Charlie és a kutya felé. Majd' kiugrott a bőréből örömben, csak éppen a sztrókja óta azon az egyetlen szón kívül semmit nem tudott kinyögni.

Tájidegen személygépkocsi húzott be kerekeit csikorgatva oda, ahol a semmi közepét sejtette: a kék meg sárga meg zöld nylonzsákhalom mellé. Sokzsebes fotósmellényt, JE NE REGRETTE RIEN feliratú szürke pólót, farmert, drága bőrcipőt viselő, kicsit púpos férfi szállt ki belőle, a csomag-
tartóból kivett néhány fényképezőgépet, pár objektívet, gyakorlott mozdu-
latokkal magára aggatta őket, majd alaposan körülnézett. Lehajolt állagot szemlélni, majd kiválasztott egy fáradtfehér nylonszatyrot, és lőtt róla egy portrét. Egy másik géppel csoportképet készített egy kólásbádogról és két horpadt Hell energiaitalról. Mind a hárman más-más irányba néztek, mint a vinyl lemezborítók a rockzenészek. Majd olyan 500-550 yard messzeségben meglátott egy sovány, fekete alakot hajlongani, kezében egy változó alakú kaméleonzöld valami, lábánál egy középtermetű, törtfehér kutya. Elővette a legnagyobb objektívjét, rácsavarta a gépre, és azon keresztül egy ideig követ-

te őket, gyönyörűnek találta a kompozíciót, de nem csinált róluk fotót. Csak az olyan helyzetek érdekelték, amelyekben a szereplők között semmiféle viszony nincsen. Egy kiállításra dolgozott, már szerződése is volt. És címe is. Szinte végtelen magány.

De nem bírt ellenállni a kísértésnek, és irtózatosságtól objektívjével ráközelített a kutyára. Egyre élesebben látta, amit ő lát: ebben a végtelen térségben neki gazdája van, helye a világban, ahol minden reggel feljön ugyanez a fényes nap, minden kis légy, amely a nap meleg sugarában körülötte zümmög, részt vesz ebben az egész kórusban: tudja, szereti a maga helyét, és boldog, minden fűszál újranő, és boldog! És mindennek megvan a maga útja – Marcel Morarunak fura érzése támadt, és kizummolt a kutyából. Eszébe jutott, mekkora barom-állat volt hajdanán, amikor egy zenélő installációhoz kutyát akart használni, még szerencse, hogy a szervezők letiltottak, gondolta. Elpakolta az objektívjét, visszasétált a kocsijához, rágyújtott, ivott hozzá Colát, lustán, minden cél nélkül nézelődött. Elővett egy másik pólót, az is szürke volt, de ezen azt írta, LOST IN CONFUSION. Fölvette, a másikat bedobta a koci hátsó ülésére. Sodort még egy cigit, dilemmázott, maradjon-e még, amikor egy ismerős alak közeledett feléje, egy ősz szakállas, nagydarab ember kopott bőrcizmában, koszlott farmerben, töredezett cowboy-csizmában, sárga, félig telt plasztikos zsákját átvetve a vállán, és vidáman ráköszönt: Na, mi újság, Marcel?

Szevasz, Frenk, hát kijöttem egy kicsit körülnézni, és te?

Lazaság, rock'n'roll.

Ő is rágyújtott, közben felzárkózott melléjük egy másik plasztikgyűjtőgető, kisebb és csinosabb, minden bizonnyal nőnemű, hajdanzínes sálak tekeredtek a nyakán, kötött sapkája alól ősz hajtincsek lógtak ki, pár számmal nagyobb szövetkabátot viselt, és a sárga nylonzsákon kívül volt nála egy piros vászonszatyor is, amin azt írta, hogy MEKKORA MÁZLI HOGY A HALHATLANSÁG NEM ELADÓ.

Ti ismeritek egymást? Ő Marcel, régi haver, ő meg Bibi, a csajom.

Marcelen átfutott a gondolat, hogy bezzeg Frenknek még itt is csaja van, de aztán a valóság egy foghíjas öregasszony képében horgára kerítette. Lemondóan újabb cigit tekert, hogy történjen valami biztos, párat szívott belőle, de nem bírt menekülhetnékjével. Mennem kell, mondta Frenknek, a cigit eltaposta, és beült a kocsijába. Már éppen indult volna, amikor Frenk rátenyerelt a szélvédőre, másik kezével meg jelezte, hogy nyomja meg az ablakleeresztő gombot, mert mondani akar valamit.

Estefelé lesz itt egy kis pow-wow, nincs kedved kijönni? Úgy hallom, eljönnek a legrosszabb arcok is a San Franciscó-i Twin Peaksről.

Amikor feljött a hold a láthatáron, már mindenféle jól égő anyag oda lett gyűjtve a kövekkel gondosan körbehatárolt tűzhely köré. Egy bizonyos Jadran Danicának volt a mániája a tűzrakás, élete változatos helyszínein képes volt, olykor komoly erőfeszítések árán, köveket és némi fát, ágat, szemet, akármit szerezni. Valamikor, legalább hetven éve, kis híján belefulladt a Dunába, de nem ezért lett tűzimádó, hanem ki tudja miért, ő a csillagok állásából vezette le küldetését, amiről órákig tudott beszélni, ha talált hallgatóságot, és hát a tűz körül jó eséllyel talált. Jadran Danica darabolgatta a szétszerelt bódék prima deszkáit, és ahogy alakult belőlük a piramis, úgy kezdett odaszállingózni a Paradise Now utócsapata. Jött Charlie a kutyájával, jött Frenk és Bibi, jött egy keményfiú meztelen felsőtestén mindössze egy farmermellénnyel, bal vállán egy indiánfej-tetoválas, alatta meg a felirat, miszerint KALANO AZ ÉLET, előkerült Bacilus is az újságjaival, aztán odaóvataskodott a teherautósofőr Emma, és valahogy Marcel Moraru is visszajött, egy újabb sűrke póló volt rajta, amin azt írta, hogy REALISM IS A THING.

Charlie előhúzott a jobb napokat látott minőségi bársony felöltője belső zsebéből egy rézszálakkal Fibonacci-mintásra díszített üveget, annyit mondott, hogy jóféle Atomik vodka Csernobilból, és átnyújtotta a mellette ülő Marcel Morarunak. Marcel megköszönte, és adta is tovább Bibinek, aki bátran meghúzta, az a korty szétáradt benne, a többi meg ment tovább másokat melegíteni, míg minden csepp meg nem találta új helyét, ahol fölvette a helyi szokásokat, alkalmazkodott és keveredett, nem volt panasza rá senkinek. Hogy ne maradjon ő se ki a körből, Charlie előkotort egyik zsebéből egy sztaniolba tekert csontot, kicsomagolta, és gyere, Miskin, szól kutyájának, neked is van itt valami. Miskin hálásan ropogtatni kezdett, Marcel Moraru meg odafordult Charlie-hoz:

Miskin? Így hívod a kutyádat? Mindig érdekelt *Az idióta*, de untam végigolvasni. Aztán egyszer csak látom, hogy megy a moziban. Beültem, néztem, nem tudom, hol járhattunk, amikor hirtelen megszakadt a film, felkapcsolták a villanyokat, és a takarítónő bejött, hogy kész, ennyi volt, a rendező meghalt, mielőtt befejezhette volna, mindenki szépen menjen haza.

Charlie vigyorgott, Bibi szól hozzá:

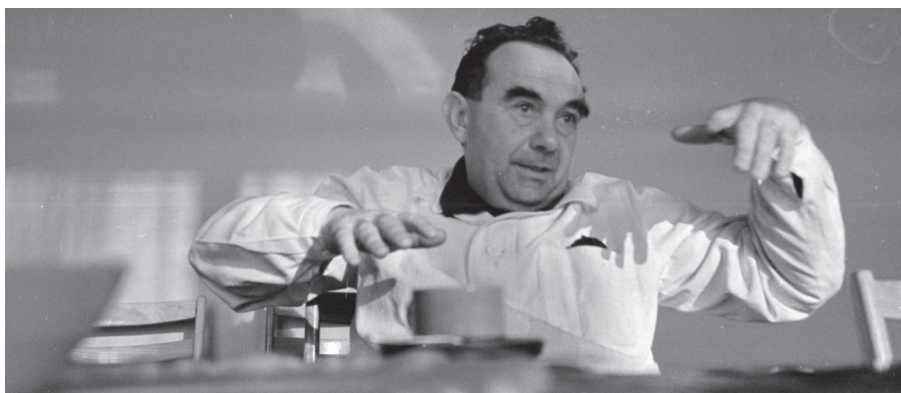
Jól jártatok, mert a vége ellaposodik: Miskin az orosz lélekről nyomja a dumát, majd megőrül, Nasztaszja Filippovnáat rendben leszúrja Rogozsin, Aglaja kalandor lesz, a többiek tengetik tovább elviselhetetlen életüket.

Emma benyöszörgött valamit, mindenki türelmesen feléje fordult, ő tovább nyöszörgött és hadonászott, végül látva, hogy ezt a zagyvaságot nincs hogyan értsék, kezét a kutya fejére tette, és kimondta azt az egyetlen szót, amit képes volt kimondani. Zavart csend támadt, a tűz pattogását hallgatták, majd ki-ki a szomszédjával halkán csevegni kezdett. A tudatos álom fából vaskarika, de szép vaskarika. Néha elfeledkeztem rólad fél tizenkettő és tizenkettő között. Jézus. Babilon is szétdúlta Mezopotámia kétharmadát, mielőtt ő maga is elpusztult. Csináltam egy szitanyomatot pólóra, rajta Holbein Halott Krisztusa pózában a mikromakrokozmosz ember. A kos, az oroszlán és a nyilas tartoznak a tűz őselemhez. Az elolvadt gleccser alól előkerült a sok szemét, az atomhulladék, Lucifer. Mindig is betartottam a John Nash-féle biztonsági kódot: egy bulin a második legszebb nőt kell megcélozni, azt biztosan hazaviheted. Lehet pókerarcod, de nem lehet pókertested. Meg kéne keresni a világ legszebb körforgalomkertjét.

Aztán egyszercsak fölállt a tetovált fiú. Úgy állt föl, hogy mindenkinek oda kellett nézni.

Nagyon jó, ahogy itt ülünk és iszogatunk és cigizünk a tűz körül, de még jobb lenne, ha szabaddá tennénk a kezünket, és van itt elég szépen szóló tárgy, mi lenne, ha dobolnánk.

És akkor mindenki fölszedett valamit a földről, és halkán, hangokat keresgélve, dobolni kezdett. Az égen világított a hold és a csillagok, a földön világított nekik a tűz, és lassan köréjük gyűlt tizenkilenc szempár. Frenk vette észre őket, de nem szólt senkinek, hogy itt vannak, hogy tényleg eljöttek a San Franciscó-i Twin Peaksről a mosómedvék.

© Fortepan, Bojár Sándor, 1968